

EL LLENGUATGE

L'article

No ens referim, contra el que el lector podria suposar, a l'article gramatical, sinó a un article periodístic. El vam llegir per primer cop ja fa una colla d'anys, no recordem on, i d'aleshores ençà hem tingut ocasió de llegir-lo diverses vegades, perquè ha anat apareixent periòdicament —a cops en forma de pròleg o d'entrevista—, i ara darrerament, en cosa de pocs dies, l'hem pogut llegir de nou en dues revistes diferents. La redacció de l'article no és pas, certament, la mateixa en cada cas, així com tampoc el nom del qui el signa: hi alternen noms prou coneguts en el món de la nostra cultura i noms nous, que hi volen fer una irrupció de cavall sicilià. Però l'article, al capdavant, sempre és el mateix; és el que intenta demostrar-nos que si el procés de normalització de la nostra llengua és tan difícil, i que si encara existeixen tants professionals dels nostres mitjans de comunicació que no aconsegueixen d'expressar-se amb el mínim exigible de dignitat i de correcció lingüístiques, és perquè hi ha qui els vol imposar, tant sí com no, que usin a cada moment, encara que no vingui a tomb, les formes gramaticals *llur*, *àdhuc* i *quelcom*. Vet aquí la trilogia essencial en què l'article basa sistemàticament la seva tesi, segons la qual expressar-se avui en un català que s'ajusti mínimament a la normativa vigent, vol dir fer-ho en un llenguatge arcaïtzant, encarcerat, llibresc i escassament intel·ligible per als no iniciats. Segons l'article, no és que els correctors i els puristes no deixin passar o combatin les formes «hasta» i «algo»; segons

l'article, els dictadors de l'idioma es preocupen únicament de predicar l'ús de la trilogia fonamental i de vetllar perquè no aparegui cap text sense unes mostres abundants de cada un dels seus tres membres. I així, d'acord amb l'article, hi ha qui diu que un cop s'ha dit *llur*, *àdhuc* i *quelcom* ja és pot dir qualsevol disbarat. I si mai, amb timidesa i circumspècció, gosem insinuar a algú que «el cubu de la basura» potser no és una expressió gaire correcta i que sembla preferible de dir *la galleda de tes escombraries*, el nostre interlocutor, si ha llegit l'article, ens respon que si ens hi haviem de mirar tant també hauriem de dir *llur*, *àdhuc* i *quelcom*. Vet aquí el baluard en què es parapeten. Ens escarrassem a predicar-los les formes més senzilles, més planeres, més populars del llenguatge correcte. Però de tant en tant surt l'article a donar-los la raó.

Albert Jané